

УДК 582.4

Никонорова Є.Д., студентка гр. ЕК-20-1/9

Науковий керівник: Судак О.П., викладач I категорії циклової комісії екологічних дисциплін

(Кам'янський фаховий енергетичний коледж, м. Кам'янське, Україна)

ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН ВИДУ КАТАЛЬПА (CATALPA) НАСІННЄВИМ СПОСОБОМ

Тези зосереджені на вивченні росту та особливостей розмноження катальпи (*Catalpa*) яка добре прижилась в Україні, У роботі представлені результати дослідження експериментального визначення схожості насіння та розмноження декоративного дерева у природних умовах.

Під час озеленення території коледжу дуже довго обирали різноманітні види дерев, які б правильно та естетично з точки озеленення виглядали на прилеглий території закладу. Також увага приділялась і цінovій політиці саджанців, тому увагу привернула Катальпа (*Catalpa*) — рід квітучих дерев родини бігніонієвих, які є найбільш декоративними і привабливими. Вони милують око своїми пишними квітами майже все літо.

Катальпи - рослини-інтродуценти. Їх батьківщиною, залежно від виду, є Північна Америка та Китай. У 18 столітті вони були завезені у Європу і з того часу не втрачають своєї популярності. В сучасному озелененні катальпи набувають щораз більшої популярності. Ці екзотичні дерева декоративні, швидкорослі та невибагливі до умов зростання.

В Україні інтродуковано 4 види - катальпа бігніонієподібна (*C. bignonioides*) та катальпа прекрасна (*C. speciosa*) північноамериканського походження, а також катальпа яйцеподібна (*C. ovata*) і катальпа Фаргезі (*C. fargesii*) китайського походження.

Ціновa політика саджанців для озеленення також є досить різноманітна та недешева. Тому постало питання чи можна виростити таку рослину власноруч та не затрачаючи значні кошти на саджанці. Проаналізувавши способи розмноження цієї рослини виявлено що катальпа розмножується двома способами насінням і живцями. Хоча під дорослими рослинами майже ніколи нема молодняка та сіянців з насіння, тому що саме молоді рослини потерпають від заморозків. Тому в природних кліматичних умовах України цей вид розмножується досить складно. Перевагою є те що катальпа володіє високою стійкістю до захворювань, і до шкідників.

Отже, нашим студентами було прийняте рішення, шляхом досліджень – забезпечити свій коледж якісним посадковим матеріалом, не затративши великих коштів.

Першим етапом був збір якісного насіння для вирощування. Після дозрівання обов'язково до морозів у вересні-жовтні збираються якісні стручки катальпи в яких і знаходиться насіння.

Рисунок 1 – Зібране насіння Кательпи (*C. speciosa*)

Другий етап передбачає просушування насіння при кімнатних температурних умовах протягом декількох місяців. І вже на початку березня насіння можна готувати до пророщення та посадки. Щоб підвищити схожість насіння, слід попередньо замочити його у теплій воді на 7-12 годин.

Рисунок 2 – Пророщене насіння після замочування

Третім етапом є висівання насіння у ґрунт, присипають тонким шаром землі і накривають склом або плівкою. Сходи з'являються протягом місяця. В травні, коли встановиться стабільна тепла погода, саджанці можна висаджувати у відкритий ґрунт.

Рисунок 3 – Саджанці готові до висадки у ґрунт

Отже можна зробити такий висновок, що такий вид як Катальпа (*C. speciosa*) можна доволі легко та якісно вирощувати насіннєвим способом. Схожість насіння досить висока, якщо насіння зібрано правильно. Рослина невибаглива та добре розмножується насіннєвим способом. Катальпа добре підходить як для озеленення так і для ландшафтного дизайну територій і ділянок.

Перелік посилань

1. Кульбіцький В. Л. Оцінка успішності інтродукції катальпи в умовах культури Правобережного Лісостепу України / Науковий вісник УкрДЛТУ України. 2006. Вип. 16.3. Львів: УкрДЛТУ, 2006. С. 21–25.
2. Кухарська М. О. Представники роду *Catalpa Scop.* у зелених насадженнях міста Києва / Наук. вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2010. Вип. 147. С. 34–41.